

Obsah

PŘEDMLUVA K DRUHÉMU VYDÁNÍ9

5. TRÁVICÍ SYSTÉM, SYSTEMA DIGESTORIUM 11

Ondřej Naňka, Rastislav Druga,
Miloš Grim, Libor Páč

5.1. Obecná stavba trávicí trubice a žláz trávicího systému 11

5.1.1. Obecná stavba dutých orgánů 11

5.1.2. Obecná stavba žláz 12

5.2. Dutina ústní, *cavitas oris* 12

■ Předstřih dutiny ústní, *vestibulum oris* 12

■ Vlastní dutina ústní, *cavitas oris propria* 13

5.2.1. Ret, *labium* 13

■ Cévy a nervy rtů 14

5.2.2. Tvář, *bucca* 14

■ Cévy a nervy tváře 14

5.2.3. Zuby, *dentes* 15

■ Společné znaky zubů 15

■ Stručný přehled skladby zubů 16

■ Parodontium, periodontium 16

■ Dásně, *gingiva* 16

■ Cévy a nervy dásní 17

■ Morfologie jednotlivých zubů

definitivního chrupu 17

■ Morfologie jednotlivých zubů dočasného

chrupu 18

■ Chrup jako celek 18

■ Skus, *occlusio* 18

■ Cévy a nervy zubů 20

5.2.4. Jazyk, *lingua* 20

■ Svaly jazyka, *mm. linguae* 22

■ Cévy a nervy jazyka 23

5.2.5. Patro, *palatum* 24

■ Tvrdé patro, *palatum durum* 24

■ Měkké patro, *palatum mole* 24

■ Cévy a nervy patra 25

5.2.6. Patrová mandle, *tonsilla palatina* 25

■ Cévy a nervy patrové mandle 26

5.2.7. Slinné žlázy, *glandulae salivariae* 26

■ Příušní žláza, *glandula parotidea* 26

■ Cévy a nervy příušní žlázy 26

■ Podčelistní žláza, *glandula*

submandibularis 26

■ Podjazyková žláza, *glandula sublingualis* 27

■ Cévy a nervy podjazykové žlázy 28

5.3. Hltan, *pharynx* 28

■ Stavba stěny hltanu 30

■ Funkce hltanu 30

■ Prostředí kolem hltanu 31

■ Cévy a nervy hltanu 31

■ Waldeyerův lymfoepithelový okruh 32

5.4. Jícen, *oesophagus* 32

■ Členění jícnu 32

■ Stavba stěny jícnu 33

■ Cévy a nervy jícnu 34

5.5. Žaludek, *gaster (ventriculus), stomachos* 34

■ Stavba stěny žaludku 37

■ Syntopie žaludku 38

■ Cévy a nervy žaludku 38

5.6. Střevo, *intestinum* 40

5.6.1. Tenké střevo, *intestinum tenue* 40

■ Dvanáctník, *duodenum* 41

■ Lačník a kyčelník, *jejunum et ileum* 43

5.6.2. Tlusté střevo, *intestinum crassum* 45

■ Slepé střevo, *caecum*; červovitý výběžek,

appendix vermiformis 47

■ Tračník, *colon* 49

■ Inervace trávicí trubice 51

■ Konečník, *rectum et canalis analis* 52

5.7. Játra, *hepar* 55

■ Členění jater a jejich syntopie 56

5.7.1. Stavba jater 56

5.7.2. Průtok krve játry 57

5.7.3.	Jaterní laloky a segmenty	57	6.3.	Vedlejší dutiny nosní, <i>sinus paranasales</i>	88
5.7.4.	Žlučové cesty, <i>ductus biliares</i>	59	6.3.1.	<i>Sinus frontalis</i>	89
5.8.	Slinivka břišní, <i>pancreas</i>	61	6.3.2.	<i>Sinus maxillaris</i>	89
■	Vývody pankreatu	62	6.3.3.	<i>Cellulae ethmoidales anteriores</i> <i>et posteriores</i>	89
■	Cévy a nervy pankreatu	63	6.3.4.	<i>Sinus sphenoidalis</i>	90
5.9.	Pobřišnice, <i>peritoneum</i>	64	■	Cévy a nervy vedlejších dutin nosních	90
■	Inervace peritonea	64	6.4.	Hrtan, <i>larynx</i>	90
■	Vývoj peritonea	65	■	Předsíň, <i>vestibulum laryngis</i>	91
5.9.1.	Dutina pobřišnicová, <i>cavitas peritonealis</i>	65	■	Střední část, <i>cavitas laryngis intermedia</i>	92
5.9.2.	Závěsy pobřišnice	66	■	Dolní část, <i>cavitas infraglottica</i>	92
5.9.3.	<i>Recessus peritonei</i>	70	■	Poloha hrtanu, fixace, stavba	92
5.10.	Vývoj trávicího systému a jeho molekulární mechanismy	71	6.4.1.	Chrupavky hrtanu	94
	<i>Miloš Grim</i>		6.4.2.	Klouby hrtanu, <i>articulationes laryngeales</i>	96
5.10.1.	Determinace orgánů primitivního střeva	71	6.4.3.	Vazy a membrány hrtanu	96
■	Entoderm primitivního střeva	71	6.4.4.	Svaly hrtanu, <i>mm. laryngis</i>	97
■	Mesoderm primitivního střeva	72	■	Ventrální skupina	97
5.10.2.	Členění primitivního střeva	73	■	Laterální skupina	97
5.10.3.	<i>Stomodeum, proctodeum</i>	73	■	Dorzální skupina	97
■	Rathkeho výchlípka	73	■	Funkce svalů hrtanu	98
■	Zubní lišta	73	6.4.5.	Sliznice hrtanu, <i>tunica mucosa laryngis</i>	99
■	Patro a patrové ploténky	74	■	Cévy a nervy hrtanu	99
■	Základ jazyka	74	6.5.	Průdušnice, <i>trachea</i>	100
■	Základy velkých slinných žláz	75	■	Pars cervicalis	100
5.10.4.	Deriváty předního střeva	76	■	Pars thoracica	100
■	<i>Pharynx</i> a oblast žaberních oblouků	76	■	Stavba stěny průdušnice	100
■	Branchiogenní orgány	76	■	Cévy a nervy průdušnice	102
■	Základ štítné žlázy	76	6.6.	Průdušky, <i>bronchi</i>	103
■	Jícen a laryngotracheová výchlípka	76	■	Stavba stěny průdušek	106
■	Žaludek	76	■	Cévy a nervy průdušek	106
■	Dodenum	77	6.7.	Plíce, <i>pulmo</i>	106
■	Pankreas	77	6.7.1.	Popis plic a jejich syntopie	106
■	Základ jater a žlučových cest	78	6.7.2.	Poloha, hranice a projekce plic	111
5.10.5.	Střední střevo, zadní střevo a <i>proctodeum</i>	78	6.7.3.	Stavba plic	113
■	Střední střevo	78	■	Arbor bronchialis	113
■	Zadní střevo a <i>proctodeum</i>	78	■	Arbor alveolaris	119
5.10.6.	<i>Coelom</i> a vývoj polohy břišních útrob	79	■	Vazivo a elasticita plic	122
5.10.7.	Vývojové vady trávicího systému	79	6.7.4.	Krevní a lymfatické cévy a inervace plic	122
6.	DÝCHAČÍ SYSTÉM, SYSTEMA RESPIRATORIUM	81	■	Nutritivní oběh plicní	122
	<i>Miloš Grim</i>		■	Funkční oběh plicní	122
6.1.	Zevní nos, <i>nasus externus</i>	81	■	Terminologie plicních tepen a žil	122
6.2.	Dutina nosní, <i>cavitas nasi</i> a nosohltan, nasopharynx	82	■	Nerespirační funkce endotelu plicních kapilár	124
6.2.1.	Skořepky nosní, <i>conchae nasi</i> , průchody nosní, <i>meatus nasi</i>	82	■	Mízní cévy a uzliny plic	124
■	Syntopie dutiny nosní a nosohltanu	86	■	Inervace plic	126
6.2.2.	Sliznice dutiny nosní a nosohltanu	86	6.8.	Pohrudnice a poplicnice, <i>pleura parietalis et pleura visceralis</i>	126
■	Cévy a nervy nosu	88	■	Hranice pleury	127
			■	Syntopie pleury	128
			■	Stavba pleury	128
			■	Cévy a nervy pleury	128

6.9. Dutina hrudní, <i>cavitas thoracis</i>	129
■ Mediastinum	129
6.10. Dýchací pohyby a kinetika plic	130
■ Tvar hrudníku a jeho změny při dýchání	130
■ Tlak v pleurální dutině	131
■ Elasticita plic	131
■ Dýchací svaly a respirační cyklus	133
■ Typy dýchání	133
6.11. Vývoj dýchacího systému a jeho molekulové mechanismy	133
■ Horní cesty dýchací	133

■ Laryngotracheová výchlípka	133
■ Larynx	134
■ Bronchopulmonální výchlípky	134
■ Plicní arterie a žíly	135
■ Epithel dýchacích cest	135
■ Respirační epithel plic	135
■ Sakulární stadium vývoje plic	137
■ Poslední třetina prenatálního období	137
■ Postnatální období	137
■ Vývojové vady dýchacího systému	139

REJSTŘÍK	141
-----------------	-----